

Aktiviteter og materialer fra Ordforklaring i elevhøjde

Indhold

Templates og supplerende materiale	1
Aktivitet 1	2
Supplerende materiale til aktivitet 1	3
Aktivitet 2	5
Supplerende materiale til aktivitet 2	6
Aktivitet 3	8
Supplerende materiale til aktivitet 3	9
Aktivitet 4	11
Supplerende materiale til aktivitet 4	12
Aktivitet 5	13

Templates og supplerende materiale

En template er en struktureret beskrivelse af en aktivitet, som lærerne har udviklet i afprøvnings- og redidaktiseringsforløbet. Her viser vi templates, som tilhører aktiviteterne beskrevet i projektrapporten. Disse templates er tænkt som udgangspunkt for lærere, der kunne tænke sig at afprøve de innovative forløb. Forløbene kan med fordel videreudvikles både på grundskole- og gymnasieniveau.

Til hver template tilhører noget supplerende materiale, som kan printes og bruges, hvis man har lyst til at afprøve aktiviteten.

Aktivitet 1

De 65 ord	Årgang: 7. årgang (engelsk)
	Tidsforbrug: 2 gange 24 minutter i begyndelsen af en time
Formål/læringsmål: At introducere eleverne til Minimal Language	Emne/semantisk felt: Professioner
Hvad sker der i undervisningen før aktiviteten (eventuelle forberedende aktiviteter): Opgaven har ingen ekstra forudsætning, men det er vigtigt at de ord, som eleverne skal forklare, er kendte for alle elever.	
Introduktion til aktiviteten: Læreren introducerer konceptet til eleverne: Sprogforskere har fundet, at disse 65 ord er stort set grundlaget for alle andre ords betydninger, dvs. alle andre ord kan i princippet forklares ved disse. Lad os prøve det af.	
Beskrivelse (kronologisk forløb, arbejdsform, ...) Eleverne er sat sammen i grupper á 4. To fra hver gruppe går udenfor med læreren, hvor de får et ord – i dette tilfælde en profession, fx lærer, læge, buschauffør osv. – som de skal forklare til de andre to i gruppen. Eleverne får tabellen med primerne, plus de udprintede primer. Opgaven er, at de bruger primerne i forklaringen, og de andre to skal gætte. Læreren kan bede eleverne om at skrive deres forklaringer ned.	
Hvad sker der i undervisningen efter aktiviteten: Eleverne reflekterer over deres erfaringer med den nye opgave, hvad var svært, hvad var nemt.	
Udfordringer: Eleverne kan finde det udfordrende at korte sproget ned, så at sige. De ville gerne bruge flere ord.	
Elevers reaktioner: Mange syntes, det var spændende at blive tvunget til at holde sig til det minimale sprog. Nogle syntes det var meget frustrerende.	Idé til tilpasning / redidaktisering: I introduktionen kan læreren sige, at eleverne må tage udgangspunkt i de 65 ord, men de må gerne supplere dem med andre meget enkle ord, som 3-4-årige børn formentlig ville kende. Det kan anbefales at indføre opgaven i engelsk på mellemtrinnet, hvor eleverne er mere modtagelige og har et mindre ordforråd.

Supplerende materiale til aktivitet 1

Scrabble-brikker til de 65 primer

I	feel	after	little ~few
you	see	a long time	this
someone	hear	a short time	the same
something thing	do	for some time	other~else
people	happen	moment	good
body	move	one	bad
want	live	two	very
don't want	die	some	true
know	when~ time	more	big
think	now	all	small
say	before	much ~many	be somewhere

there is

near

because

be

someone/something

side

if

(is) mine

inside

like

kinds

touch

have parts

happen

words

move

where~place

live

here

die

above

not

below

maybe

far

can

Aktivitet 2

Ordforklaring på Minimal Sprog (Tysk)	Årgang: 8. Klasse
	tidsforbrug: ca. 45 min
Formål/læringsmål: At kunne udtrykke ord og begreber under temaet "Freundschaft" vha. mere simple ord og evt. chunks/hjælpesætninger.	Emne/semantisk felt: Venskab
Hvad sker der i undervisningen før aktiviteten: Vi læser og arbejder med teksten "Freundschaft" (Du bist dran 2, Alinea). Vi har fire spørgsmål/fokuspunkter til teksten, som eleverne svarer på efter/under læsningen, og som vi efterfølgende gennemgår. 1. <i>Niederschreiben Sie wichtige Wörter. Was bedeuten sie auf dänisch?</i> 2. <i>Wie erzählt Kathrin über Sandra?</i> 3. <i>Wie erzählt Sandra über Kathrin?</i> 4. <i>Sind sie gute Freundinnen? Wie?</i> De ord og begreber der blev brugt i aktiviteten kom fra denne tekst.	
Introduktion til aktiviteten: Da eleverne havde arbejdet under samme rammer en uge før, er det ikke nødvendigt at gennemgå aktiviteten i dybden. Vi genopfrisker i plenum, hvad øvelsen går ud på. Derefter taler vi om, at de selv må bestemme, hvem de er sammen med, og om de skiftevis vil forklare ordene, den ene forklarer et par, hvorefter den næste forklarer eller hvordan. Læreren stilladser derefter for at vise, hvordan man kan forklare et ord vha. de tilføjede chunks/hjælpsætninger.	
Beskrivelse (kronologisk forløb, arbejdsform, ...) Eleverne bliver placeret i klasseværelset, eller ved behov kan nogle af parrene sidde udenfor, så de kan være uforstyrrede. De får 12 ord at arbejde med. Under øvelsen kan læreren gå rundt og lytte, og hjælpe, hvis nogle af parrene har det svært med øvelsen. Læreren kan vælge at stilladsere, hvordan man kunne forklare ordene.	
Hvad sker der i undervisningen efter aktiviteten: Eleverne bliver samlet i klassen, og vi taler i plenum om aktiviteten. Eleverne bliver opfordret til at fortælle, hvad der er gået godt under aktiviteten, og fortælle "om det havde gjort en forskel, hvis ..." så de potentielt negative refleksioner gives konstruktivt.	
Udfordringer: - Dét at tale tysk er svært i sig selv. - At ramme ordenes passende sværhedsgrad.	
Elevers reaktioner: Det var godt med sætningsstartere/chunks - Det var sjovt at prøve igen. - Ved at lave øvelsen flere gange bliver man bedre til det. Hvis man lavede øvelsen flere gange med samme ord, ville man også lære ordene bedre at kende. - Det havde gjort en forskel, hvis der var flere sætningsstartere og flere nytte enkeltord.	Idé til tilpasning/redidaktisering: - Anvend de ord, som eleverne selv har fundet før aktiviteten i stedet for dem, læreren havde fundet. Fordelen ved det er en øget medbestemmelse og motivation. Ulempen kan være, at ordene ikke egner sig specielt godt til øvelsen. Dette kunne formentlig undgås ved at indgå i en dialog med eleverne omkring, hvad "vigtige" ord og begreber er i denne sammenhæng. - Flere chunks/sætningsstartere

Supplerende materiale til aktivitet 2

Ord som eleverne skulle forklare:

Freund/Freundin

zuhören

Ehrlichkeit

Spass

gemeinsam

treffen

Streit

Geheimnis

Harmonie

Freundschaft

Geduld

Empathie

Loyalität/Treue

Respekt

Offenheit

Verständnis

Generelle beskrivende chunks:

1. For at starte forklaringen:

- ☐ „Es ist etwas, das man...“ (Det er noget, man...)
- ☐ „Man benutzt es, um...“ (Man bruger det til at...)
- ☐ „Es ist ein Objekt, das...“ (Det er en genstand, der...)
- ☐ „Es hat die Form von...“ (Det har formen af...)
- ☐ „Es ist eine Art von...“ (Det er en slags...)

2. For at beskrive funktioner eller anvendelse:

- ☐ „Man trägt es, um...“ (Man bærer det for at...)
- ☐ „Es wird verwendet, um...“ (Det bruges til at...)
- ☐ „Es hilft dir, um...“ (Det hjælper dig med at...)
- ☐ „Es ist nützlich, wenn man...“ (Det er nyttigt, når man...)
- ☐ „Mit diesem Objekt kann man...“ (Med denne genstand kan man...)

3. For at beskrive udseende:

- ☐ „Es sieht aus wie...“ (Det ligner...)
- ☐ „Es hat die Form von...“ (Det har formen af...)
- ☐ „Es ist klein/groß...“ (Det er lille/stort...)
- ☐ „Es ist rund/eckig...“ (Det er rundt/firkantet...)
- ☐ „Es ist meistens...“ (Det er oftest...)
- ☐ „Es ist meistens aus...“ (Det er som regel lavet af...)

4. For at forklare brug og funktioner:

- ☐ „Man benutzt es oft, wenn...“ (Man bruger det ofte, når...)
- ☐ „Es hilft dir, wenn du...“ (Det hjælper dig, når du...)
- ☐ „Es ist wichtig, um... zu tun.“ (Det er vigtigt for at gøre...)
- ☐ „Es wird hauptsächlich für... verwendet.“ (Det bruges primært til...)

5. For at beskrive, hvad det gør:

- ☐ „Es sorgt dafür, dass...“ (Det sørger for, at...)
- ☐ „Es ist dafür da, um...“ (Det er til for at...)
- ☐ „Es macht es möglich, dass...“ (Det gør det muligt at...)

6. For at beskrive hvor det findes:

- ☐ „Man findet es oft in...“ (Man finder det ofte i...)
- ☐ „Es ist in vielen Häusern zu finden.“ (Det er at finde i mange huse.)
- ☐ „Es gibt fast jedes Geschäft.“ (Det findes i næsten hver butik.)
- ☐ „Es ist in der Küche/Wohnzimmer/auf dem Tisch.“ (Det er i køkkenet/stuen/på bordet.)

Generelle ord til beskrivelse:

1. **es ist** (det er)
2. **man benutzt es, um** (man bruger det til at)
3. **es hilft, um** (det hjælper med at)
4. **es hat die Form von** (det har formen af)
5. **es sieht aus wie** (det ligner)
6. **es wird verwendet, um** (det bruges til at)
7. **es besteht aus** (det er lavet af)
8. **es ist nützlich für** (det er nyttigt til)
9. **es kann** (det kan)
10. **es ist wichtig, weil** (det er vigtigt, fordi)

Ord til funktion og anvendelse:

1. **benutzen** (bruge)
2. **tragen** (bære)
3. **essen** (spise)
4. **sehen** (se)
5. **hören** (høre)
6. **spielen** (spille)
7. **machen** (lave)
8. **helfen** (hjælpe)
9. **verbrauchen** (forbruge)
10. **schenken** (give)

Ord til beskrivelse af udseende:

1. **groß** (stor)
2. **klein** (lille)
3. **rund** (rund)
4. **eckig** (firkantet)
5. **weich** (blød)
6. **hart** (hård)
7. **bunt** (farverig)
8. **praktisch** (praktisk)
9. **schön** (smuk)
10. **modern** (moderne)

Aktivitet 3

Beskriv et juleord	Årgang: 5. årgang.
	Tidsforbrug: ca. 1 time
Formål/læringsmål: At få eleverne til at bruge det ordforråd de har til at beskrive forskellige juleord	Emne/semantisk felt: Jul
Hvad sker der i undervisningen før aktiviteten: Nu skal vi i gang med sidste afprøvning af "Ordforklaring i elevhøjde"-afprøvningsne. I dag, skal I prøve at beskrive forskellige juleord, uden at bruge selve ordet. Nogle af ordene kender I måske. Enten navnet på dansk og/eller på engelsk. Nogle kender I måske ikke.	
Beskrivelse (kronologisk forløb, arbejdsform, ...) Eleverne er sammen i små grupper. Til sammen har de en stak kort med forskellige juleord, fx <i>stocking</i> , <i>wreath</i> , <i>chimney</i> osv. osv. osv. På kortene står det engelske ord, nogle hjælpeord på engelsk og der er et billede af juleordet. Derudover har gruppen en oversigt med alle billederne og juleordene på engelsk, men ikke hjælpeordene liggende foran sig. Første runde: Elev A trækker et ordkort og forklarer – evt. ved hjælp af hjælpeordene – juleordet for resten af gruppen. Gruppen må stille spørgsmål ind til juleordet, men kun gætte én gang på juleordet. Hvis de ikke kender juleordet har de oversigten med billeder og juleordene til hjælp. Eleverne trækker på skift et kort med juleord, som de skal forklare for deres gruppe. Ord, der ikke bliver gættet, vises til gruppen og bliver lagt nederst i bunken. - Anden runde: Samme fremgangsmåde som før, men eleverne må nu ikke bruge hjælpeordene til forklaringen af juleordene.	
Hvad sker der i undervisningen efter aktiviteten: Opsamling og evaluering. Hvordan gik det med at få gruppen til at gætte hvilket juleord, der blev forklaret? Hvad skulle der til, for at få gruppen til at gætte det? Hvilke strategier brugte I?	
Udfordringer: Det var desværre ikke alle grupper, der nåede to runder.	
Elevers reaktioner: Eleverne fik brugt deres engelsk rigtig meget i både forklaringer og lytning til forklaringerne	Idé til tilpasning/redidaktisering:

Supplerende materiale til aktivitet 3

REINDEER

SANTA
SLEIGH
RUDOLPH

STOCKING

SOCK
CANDY
SWEETS
SANTA

SNOWMAN

SNOW
NOSE
CARROT
WHITE

CREATERIALS

SLEIGH/SLEDGE

REINDEER
PRESENTS
SANTA
VEHICLE

ELF

HELPER
PRESENTS
SANTA

CANDLE

LIGHT
WARM
FIRE

CREATERIALS

ANGEL

MESSANGER
TREE
SKY
CHRIST

BELLS

SOUND
JINGLE
MUSIC

CANDY

SWEET
EAT
STOCKING
CHILDREN

CREATERIALS

SHEPHERDS

CROOK
WOOL
SHEEP
JESUS

CHRISTMAS DECORATIONS

TREE
HOUSE
LIGHT

WREATH

DECORATION
DOOR
GREEN
RED

Aktivitet 4

Lav sætninger (og spørgsmål) om billedet	Årgang: 5. årgang.
	Tidsforbrug: ca. 1 time
Formål/læringsmål: At bruge de 65 ord til at beskrive og stille spørgsmål til et billede	Emne/semantisk felt: De 65 ord / Halloween
Hvad sker der i undervisningen før aktiviteten: Jeg introducerer „ordforklaringer i elevhøjde“ og de 65 ord. At tanken er, at vi kun bruger engelsk til at udtrykke os. At forskere er kommet frem til, at med disse 65 ord kan vi beskrive „alt“. Lad os prøve det af, og se hvad det giver os. Dette er en strategi, når ordforrådet ikke slår til. Vi øver os derfor på denne strategi. Eleverne får en A3-side med de 65 primes i kategorier, samt de 65 primes lamineret og klippet ud, så de kan bygge sætninger med dem.	
Beskrivelse (kronologisk forløb, arbejdsform, ...) To og to sammen, skal eleverne lave så mange sætninger (og spørgsmål) de kan med de semantiske ord. De bruger ordkortene til at lave sætningerne, og skriver dem efterfølgende ned. * Er der ord I kommer til at mangle? Fx prepositioner, farver eller andet? Hold øje og skriv ned. Eleverne præsenterer deres sætninger (og spørgsmål) for hinanden (makkerpar til makkerpar eller til hele klassen).	
Hvad sker der i undervisningen efter aktiviteten: Opsamling og evaluering. Hvordan var det at skulle lave sætninger, hvor man kun måtte bruge de 65 ord? Hvilken oplevelse giver det i forhold til at skulle udtrykke sig udelukkende på engelsk?	
Udfordringer: Nogle elever synes det var svært og følte sig begrænset af billede. Andre synes det var godt at have et billede at tage udgangspunkt i. Eleverne ville gerne producere så mange sætninger som muligt, så i stedet for at skulle skrive dem ned, læste de dem højt i klassen og jeg skrev dem ned.	
Elevers reaktioner: De fleste elever synes det var sjovt at prøve. Nogle havde sværere ved det end andre, men alle fik lavet nogle sætninger. Eleverne havde svært ved at se meningen med at være begrænset af de 65 ord. De er i forvejen begrænset i deres sprog. Hvorfor må vi ikke bruge alt det vi kan? (spurgte de).	Idé til tilpasning/redidaktisering: Udvidelse af de 65 primer: - brug andre ord, som et barn på 3-4 år ville kende. - brug så få ord som muligt ud over de 65 ord, men kun hvis de er absolut nødvendige. Prøv at finde en mulighed til at omskrive dem med de 65 ord alligevel.

Supplerende materiale til aktivitet 4

Aktivitet 5

Genskrivning af kapitel	Årgang: 7. årgang
	Tidsforbrug: 1 lektion a 45 minutter (foruden tid til indføring i de 65 ord)
Formål/læringsmål: At omskrive til et simpelt sprog for at give større forståelse samt fremtvinge yderligere refleksion.	Emne/semantisk felt: Jul
Hvad sker der i undervisningen før aktiviteten (eventuelle forberedende aktiviteter): Eleverne har læst første kapitel af 'A Christmas Carol' De læser den sammen og svarer i makkerpar på spørgsmål til kapitlet.	
Introduktion til aktiviteten: Eleverne skal omskrive første kapitel af 'A Christmas Carol'	
Beskrivelse (kronologisk forløb, arbejdsform, ...) Eleverne kender allerede til de 65 ord og vi bruger derfor ikke meget tid på dem, men på stilladsering af opgaven og på at svare på spørgsmål. Vi bliver enige om ikke at begrænse os udelukkende til de 65 ord men at holde os så meget til dem som muligt.	
Hvad sker der i undervisningen efter aktiviteten: Vi læser videre i bogen i den efterfølgende lektion.	
Udfordringer: De var noget udfordrede af at korte sproget ned. De manglede mange ord syntes de.	
Elevers reaktioner: Mange syntes det var spændende at blive tvunget til at holde sig til det minimale sprog. Nogle syntes det var var meget frustrerende.	Idé til tilpasning / redidaktisering: Evt. foldebog med plads til kort genskrivning af kapitlerne samt personkarakteristik osv. Så genskrivningerne bliver en del af et større produkt.